

Verslag openbare middagvergadering commissie Mobiliteit, Groen en openbare ruimte

5 **Datum** 24 februari 2022
Locatie Raadzaal, stadhuis
Verslag door mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

10 **Aanwezigen**

15 De voorzitter, dhr. M. Saiah, de wethouders, mw. L. van Hooijdonk, dhr. K. Verschuure, de leden, dhr. B. Işik (PvdA), dhr. T. Schipper (SP), mw. S. Schilderman (D66), dhr. R. Daniëls (PVV), dhr. J. Koppelaar (Student&Starter), mw. H. de Boer (GroenLinks), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. M. de Pagter (VVD), mw. J. Zwinkels (CDA), dhr. M. van Dalen (VVD), dhr. D. Gilissen (VVD), mw. J. van Ophem (Student&Starter), dhr. M. van Heuven (PvdD), dhr. J. Wijmenga (ChristenUnie), de commissiegriffier, mw. D. Rijnders.

20 **Afwezigen**

Er zijn geen afwezigen gemeld.

25 **Inhoud**

1. Opening en mededelingen.....	1
2. Vaststellen agenda 24 februari 2022.....	2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....	2
4. Conceptverslag 27 januari 2022	2
5. Toezeggingen/Moties	2
6. Raadsvoorstel Eerste stappen schaa sprong OV/Alternatief verbreding A27 (Punt 6 en 7 gezamenlijk).....	2
7. Alternatief verbreding A27	2
8. Initiatiefvoorstel Utrecht Onbeperkt Toegankelijk - Raadsleden De Pagter en Gilissen	9
9. Raadsvoorstel Een permanent regime voor het voetgangersgebied binnenstad	14
10. Meerjaren investeringsprogramma Beheer openbare ruimte 2022-2026 en raadsbrief vernieuwd Handboek Openbare Ruimte	18
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	23
35 Wethouder Van Hooijdonk.....	23

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen van harte welkom.

2. Vaststellen agenda 24 februari 2022

De voorzitter constateert dat de agenda is vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

De voorzitter loopt het lijstje langs.

3.1. Nagekomen agenderingen mede op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

De voorzitter constateert dat de PvdD een agendering heeft inzake participatievisie landschapspark Oud-Zuilen.

Mevrouw Snippe (PvdD) geeft aan dat de PvdD zich zorgen maakt over de plannen die het college heeft voor natuurgebied Oud-Zuilen. Het college wil dit natuurgebied ontwikkelen tot landschapspark en dit heeft gevolgen voor de flora en fauna. De fractie wil het debat hierover in een vroeg stadium aangegaan en aandachtspunten meegeven.

Mevrouw Schilderman (D66) geeft aan dat bespreking goed is maar dat de fractie van D66 de tekst van de PvdD voor de agendering niet perse deelt. Zodra de nieuwe raad er is, kan bekeken worden wie wil aansluiten en welke tekst wordt gebruikt.

De heer Işik (PvdA) sluit aan bij hetgeen mevrouw Schilderman zegt.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) zegt dat GroenLinks het een belangrijk onderwerp vindt. Ook zij sluit aan bij het voorstel van mevrouw Schilderman.

De voorzitter concludeert dat 60 minuten behandeltijd wordt gereserveerd.

3.2. Kadernota 2023, Eerste begrotingswijziging SGL 2022, Kadernota 2023 Plassenschap en 1e Begrotingswijziging 2022 van het Plassenschap Loosdrecht

De voorzitter concludeert dat 30 minuten behandeltijd wordt gereserveerd.

De heer De Pagter (VVD) merkt op dat vanwege de gemeenteraadsverkiezingen de volgende commissie pas in mei is. Misschien moet de voorzitter worden gemandateerd om raadsvoorstellen die in de tussentijd komen, op de agenda te zetten.

De voorzitter concludeert dat hij dit door zal geven aan de toekomstige voorzitter.

4. Conceptverslag 27 januari 2022

De voorzitter concludeert dat het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter concludeert dat de fracties hier geen opmerkingen over hebben.

6. Raadsvoorstel Eerste stappen schaalsprong OV/Alternatief verbreding A27 (Punt 6 en 7 gezamenlijk)

7. Alternatief verbreding A27

De voorzitter constateert dat beide agendapunten in gezamenlijkheid worden besproken. Er wordt gestart met de beantwoording van de wethouder.

Wethouder Van Hooijdonk denkt dat het belangrijk is om met elkaar vast te stellen wat gewild wordt. Zij wijst erop dat het raadsvoorstel dateert van voor het regeerakkoord en dat op dit moment helder is dat het kabinet voor de mobiliteit kant 2,5 miljard euro te vergeven heeft en dat dit wordt gekoppeld aan kansen voor woningbouw. Het verhaal in Utrecht gaat ook over de koppeling tussen verstedelijking en openbaar vervoer. Er wordt dus gewerkt aan het goede verhaal en tegelijkertijd zijn er ook uitdagingen. Utrecht is namelijk toe aan een groeispurt en een

systeemverandering. Bij de Merwedelijn is bijvoorbeeld te zien dat vanaf 2030 een en ander begint te knellen.

Wiel met spaken

5 Allereerst gaat zij in op vragen over het proces. Samen met de provincie wordt geprobeerd telkens een stap voor te blijven zodat de regio een heldere agenda heeft, ook in U-Net. Tot nu toe is steeds gebleken dat het voorwerk nuttig is geweest en dat het door U-Net in dankbaarheid wordt
10 aanvaard. Met betrekking tot de planning merkt de wethouder op, dat de komende tijd drie dingen naast elkaar worden gedaan. Zo is er een planning binnen U-Net met onder andere de MIRT-
verkenning en wordt er verder gegaan met de kopgroep Samen OV versnellen. De vervolgagenda hiervoor staat in het synthesestuk dat in de bijlage zit. Het derde spoor betreft het spoor van het kabinet dat voor de zomer afspraken wil maken.

15 D66 vroeg wanneer gedacht wordt aan de regeling Risicovolle projecten. Het college denkt dat dit het moment is waarop er echt een investeringsbeslissing valt en dit zou dit jaar kunnen gebeuren.

De heer Schipper (SP) begrijpt dat het kabinet nog voor de zomer een aantal beslissingen wil nemen. Na 16 maart is het college alleen demissionair. Acht het college zich dan nog bevoegd om
20 beslissingen te nemen?

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat geroeid moet worden met de riemen die er zijn. Alle steden kampen hiermee omdat de verkiezingen overal op hetzelfde moment zijn. Verder is er al
25 altijd een college en een raad. Er dient in ieder geval een mooie afspraak voor Utrecht binnengehaald te worden en deze dient te kunnen rekenen op een meerderheid in de raad. Zij vervolgt haar beantwoording. De PVV vroeg of een uitvoering samen met de provincie wordt
gedaan in een projectorganisatie. Dit zou kunnen maar hierover is nog geen beslissing genomen. Ten aanzien van de participatie merkt de wethouder op, dat er processen parallel lopen waarin participatie heeft plaatsgevonden en dat de MIRT-verkenning ook georganiseerde
30 participatieprocessen bevat. Verder zou het kunnen zijn dat er een versnelling gaat plaatsvinden en het kan dan zijn dat het Rijk niet altijd wacht op het participatieproces.

De heer Işik (PvdA) vraagt hoe het college de kwaliteit waarborgt.

Wethouder Van Hooijdonk herhaalt dat er een goede deal moet komen. Deze zal overigens gericht zijn op hoofdlijnen. De wethouder wijst erop dat Utrecht ook voor dilemma's kan komen te
35 staan. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden.

De heer Daniëls (PVV) vraagt of participatie zal gaan over de grote lijnen of alleen over de details.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat over de grote lijnen al verschillende gesprekken zijn gevoerd. Verder zijn er ook al kaders gesteld. Zo zijn het wiel met spaken en het mobiliteitsplan al
40 vastgesteld. Er wordt van grof naar fijn gewerkt. Dan de afstemming met de regio. De collega uit Nieuwegein heeft meegedraaid in de besprekingen ook mede namens collega's uit IJsselstein en er wordt geregeld teruggekoppeld naar de tafel van de U16. Het CDA en de PvdA hebben
45 gevraagd naar de rol van het netwerkperspectief. Dit is een kaderstellend document van de provincie waar voor het beoogde netwerk de nieuwe concessievragen op worden gebaseerd. Vervolgens de verschillende lijnen. Allereerst de Merwedelijn. Hierbij gaat een en ander knellen want in 2030 zijn 50.000 reizigers voorzien. Hier ligt dus een behoorlijke ov-uitdaging en het is
50 hierom dat het college een ondergrondse variant voor zich ziet. Dit is geen luxe idee maar heeft te maken met een grote vervoerswaarde.

De heer Işik (PvdA) vraagt zich af of een dergelijke metro verantwoord is.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat het niet alleen gaat om reizigers van en naar de Merwedekanaalzone. Het gaat ook over mensen die nu al in Nieuwegein en IJsselstein wonen. Er wordt dus een groot gebied mee bediend.

De heer Işik (PvdA) merkt op dat de tram voldoende zou moeten zijn.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat zij niet zegt dat een tram niet kan maar ze wijst erop dat bij kruispunten in de problemen wordt gekomen.

5 **De heer Işik** (PvdA) vraagt wat de wethouder vindt van de inbreng die is geleverd tijdens de raadsinformatiebijeenkomst waarin werd gezegd dat Utrecht niet geschikt is voor een metro.

10 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat zij niet zegt dat dit een metro is. Het is een ondergrondse tram met net een wat ander systeem. Als problemen vermijden moeten worden, dan dient gedacht te worden aan een ongelijkvloerse oplossing.

15 **De heer De Pagter** (VVD) mist de onderbouwing voor de 50.000 reizigers in 2030 op de Merwedelijn. Kan ervoor de raad een onderbouwing van dit cijfer komen?

20 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt toe te kijken wat er nog toegevoegd kan worden aan de informatie die al is verstrekt. Daarnaast stelt zij een technische briefing voor.

25 **De heer Koppelaar** (Student&Starter) vraagt of er een plan B is voor als er niet voldoende budget beschikbaar is om ondergronds te gaan.

30 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat wellicht met minder genoeg zal moeten worden genomen. Voorts heeft D66 met betrekking tot de Merwedelijn gevraagd waarom het tracé in het besispunt staat. Dit is zodat duidelijk wordt, dat het niet over de SUNIJ-lijn gaat maar dat het gaat om de lijn over de Europalaan.

35 **Mevrouw Schilderman** (D66) vraagt of daarmee definitief wordt besloten tegen een doortrekking ergens anders heen. Dit wil D66 voorkomen. De lijn eindigt in het voorstel nu bij Westraven.

40 **Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat de lijn daarna over het SUNIJ-traject verdergaat. Dan de Papendorplijn. De PVV vroeg wat die lijn legitimeert. Het is het eerste deel van de SUNIJ-tracé en deze wil het college graag benutten omdat deze belangrijk is voor Kanaleneiland en gebiedsontwikkelingen zoals de Merwedekanaalzone en het Beurskwartier. Papendorp is beoogd als een soort mobiliteit hub. Student&Starter heeft gevraagd hoe het zit met de capaciteit van de Papendorplijn. Als er te weinig verstedelijking is in die hoek, dan is het een wat dunne lijn om in rail uit te voeren maar als alle kaarten worden gezet op Rijnenburg, dan is de Papendorplijn niet voldoende als daar ook de SUNIJ-lijn op zit en de Merwedelijn niet wordt aangelegd.

45 **De heer Schipper** (SP) ziet een knelpunt met betrekking tot de inpassing. De Papendorplijn gaat straks over de Graadt van Roggenweg, de Beneluxlaan en de Clausbrug. Hier ligt al een kolossale busbaan. Gaat de Papendorplijn daarop meeliften?

50 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het college het vraagstuk hieromtrent niet zo ziet als de heer Schipper het ziet. Het is wel zo, dat er nog een vervolgstudie ten aanzien van de inpassing moet komen.

55 **De heer Schipper** (SP) vraagt of de effecten van de doorsnijding van Kanaleneiland worden meegenomen. Bewoners dienen hier in een vroeg stadium iets over te kunnen vinden.

60 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat ruimtelijke kwaliteit een belangrijke voorwaarde is. Voorts constateert de wethouder dat de Merwedelijn er eigenlijk in alle gevallen moet komen, ook als Rijnenburg ontsloten wordt door de Papendorplijn.

De heer Işik (PvdA) vraagt of de wethouder bereid is om in gesprekken met het kabinet geld te regelen.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat zij straks nog ingaat op hoe de gesprekken rondom de verstedelijking lopen.

De heer Işik (PvdA) vraagt of de wethouder wil toezeggen dat zij de ontsluiting van Rijnenburg door de Papendorplijn, meeneemt in de gesprekken met het kabinet.

De heer De Pagter (VVD) vult aan dat het kabinet in het regeerakkoord heeft gezegd, dat Rijnenburg gewild wordt.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat er een aantal gebiedsstudies lopen en dat daarin gekeken wordt naar wat er gebeurt als er een verbinding wordt gemaakt met Rijnenburg. Daarnaast zijn ook al vervoerkundige berekeningen gemaakt. De wethouder denkt dat het logisch is, dat vanuit vastgestelde kaders de gesprekken in wordt gegaan.

10 **De heer Isik** (PvdA) geeft aan dat de PvdA-fractie met een motie of amendement zal komen op dit punt.

15 **Wethouder Van Hooijdonk** gaat in de op de Waterlinielijn. Die is belangrijk voor het realiseren van een poly centrische stad. Hierdoor hoeven niet alle reizigers via Utrecht Centraal. Lunetten Koningsweg is als station hiervoor belangrijk en het liefst als IC-station. Vervolgens gaat de wethouder in op vragen over de binnenstadsas. Dit is een drukke bus as en loopt over twintig tot dertig jaar aan tegen zijn grenzen vervoerskundig bezien. Tegelijkertijd strijden op deze centrale plek in de stad veel functies om voorrang. Het aantal fietsers gaat groeien, de verblijfskwaliteit dient prettig te zijn en mensen willen erbij kunnen wonen. De binnenstadsas komt in de beslispunten op de derde plek en dit komt doordat deze minder belangrijk is om woningbouw mogelijk te maken.

20 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt waarom dit knelpunt niet net zo belangrijk kan zijn.

25 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat zij het liefst alles tegelijk zou doen. De binnenstadsas werpt een ander licht op het aantal woningen dat gerealiseerd kan worden. Het is hierom dat die op de derde plek staat.

30 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat de CDA-fractie met voorstellen zal komen. Een en ander kan prima naast elkaar worden gerealiseerd. De binnenstadsas is een compleet ander type project. Als woningbouw gerealiseerd moet worden, dan dient ingezet te worden op Rijnenburg.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat er keuzes gemaakt moeten worden.

35 **De heer Koppelaar** (Student&Starter) merkt op dat bij de Waterlinielijn ook wordt voorgesteld om ondergronds te gaan. Wat als dat niet lukt?

Wethouder Van Hooijdonk denkt dat het ondergronds gaan hier lastiger is dan bij de Merwedelijn. Het is lastig om de hellingbanen te realiseren.

40 **De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat er een studie is gedaan en dat een vijftal varianten is uitgewerkt. Het ondergrondse perspectief wordt onderzocht en wordt daarnaast onderzocht of voor de bussen logische andere keuzes kunnen worden gemaakt? De andere varianten worden dan geparkeerd. Hoe wordt de raad op de hoogte gehouden van de bussenstudie, de binnenstadstudie en van wat in de tussentijd kan worden gedaan?

45 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat de raad op de hoogte wordt gebracht als er weer een studie is afgerond. Als er inzichten zijn, worden die gedeeld. Verder worden de varianten inderdaad geparkeerd maar deze zitten niet in de prullenbak. De kaarten worden nu alleen eerst op de Merwedelijn, de Papendorplijn en de Waterlinielijn gezet en dit zijn ook de lijnen die in de MIRT-verkenning zitten. De binnenstadsas zit daar niet in.

50 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) begrijpt dat de binnenstadsas 'geparkeerd' wordt en dat wel aan de slag wordt gegaan met de Waterlinielijn. In het rapport staat echter dat de cijfers hieromtrent nog onzeker zijn. Waarom wordt die naar voren getrokken?

55 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat als alleen maar de vervoerscijfers gevolgd worden, alleen alle wegen naar Utrecht Centraal opgewaarderd worden. Er wordt dan uiteindelijk vastgelopen rondom het centrum.

De heer De Pagter (VVD) vraagt of dit betekent, dat er dan ook minder reizigers met de Merwedelaan gaan.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat er natuurlijk interactie is maar dat als Utrecht
Koningsweg het goed doet, dat het dan nog maar om 10% van het aantal reizigers naar Utrecht
Centraal gaat. De SP vroeg of er een doorkoppeling is gemaakt tussen de Merwedelijn en de
binnenstadsas op het Smakkelaarsveld. Er is ooit een soort 'pootje' gemaakt dat vooral van
belang was om de constructie te maken. Het gebouw wordt straks op een soort tunnelbuis
10 gemaakt. Het is niet een serieus 'pootje', het is een deel van de constructie van het gebouw. Zij
vervolgt haar beantwoording met het onderwerp keuzes maken. D66 heeft gevraagd naar een
afwegingskader. In de synthesestudie staat een lijstje met daarin waarmee allemaal rekening
wordt gehouden en daarnaast zullen keuzes gemaakt moeten worden omdat waarschijnlijk niet
alle middelen gegeven zullen worden. De PvdA heeft gevraagd of niet gewoon met het wiel
15 begonnen moet worden. De wethouder heeft al een pleidooi gehouden voor de poly centrische
stad. Het wiel is hier belangrijk voor maar hiermee vervalt niet de urgentie voor de Merwedelijn.

De heer Işik (PvdA) vraagt of het verstandig is, om eerst het wiel af te maken en dan pas de
aftakkingen, de spaken.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat zij vreest dat er keuzes gemaakt moeten worden door
knellende budgetten maar dat zij wel vindt dat het ov-wiel gemaakt moet worden. Dan de
gevolgen van corona. De verwachting is, dat het openbaar vervoer zich gaat herstellen en dat een
en ander qua prognoses hooguit een aantal jaar achter op schema ligt. Dit biedt uiteraard geen
25 garantie. De PvdA heeft gevraagd of de alternatieven voldoende zijn verkend. De wethouder denkt
dat alternatieven voldoende zijn verkend en dat de aantallen reizigers realistisch zijn. Een aantal
partijen heeft aangegeven dat er niet per se rail hoeft te komen maar dat er ook een bus mag
komen. De VVD vroeg wat het verschil in snelheid is. Het grootste verschil in snelheid wordt
bepaald door of de lijn boven of onder de grond ligt. Er is dan wel of geen last van ander verkeer.
Als de lijn boven de grond ligt, dan is een tram iets sneller dan een bus. Er zijn ook suggesties
30 voor tussenvarianten gedaan. Het is goed om hiernaar te kijken maar over het algemeen zitten
deze qua capaciteit dichterbij een bus dan bij een tram. In de studie zit het denkkader willen,
kunnen, moeten in relatie tot lightrail en de Merwedelijn zit al in 'moeten'. De andere concepten
hebben dan te weinig capaciteit. Voor de Waterlinielijn of de Papendorplijn zou wel een
tussenoptie mogelijk kunnen zijn.

35 Vervolgens gaat de wethouder in op onderwerpen en vragen die te maken hebben met de
wisselwerking met het bestaande lijnennet. Wijk ontsluitend openbaar vervoer zal blijven maar als
een oude lijn in de invloedssfeer zit van een nieuwe sterke lijn, dan kan het zijn dat een oude lijn
vervalt. Daarnaast blijft individueel openbaar vervoer bestaan in de vorm van regiotaxi's. Ten slotte
40 wordt een en ander er onder de streep beter van en zullen er zowel lokale, als regionale en
bovenregionale reizigers zijn. Een aantal partijen heeft gezegd dat de verbinding met de fiets goed
gemaakt moet worden. De wethouder is daar voor en dit kan in een beslispunt worden verwerkt.
Het CDA vroeg of het openbaar vervoer ten koste gaat van fietsen en lopen. Voor een deel is dat
zo maar tegelijkertijd gaat het fietsverkeer nog enorm groeien.

45 **De heer Koppelaar** (Student&Starter) vraagt of er ook aandacht aan de fiets besteed kan worden
in de aanvragen richting het Rijk.

50 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat de eerste scenario's die met de Rijksoverheid worden
besproken een vrij hoog abstractieniveau zullen hebben. De PvdD vroeg naar de aantrekkelijkheid
voor automobilisten. De wethouder wijst op de 'trambonus'. Sommige mensen willen wel in de
tram maar niet in de bus. Daarnaast is het belangrijk waar woningen worden gebouwd en of het
dan aantrekkelijk is om het openbaar vervoer te nemen. Dan een paar vragen over haalbaarheid.
55 De ambities zijn inderdaad stevig en met dit voorstel worden richtinggevende uitspraken gedaan
maar de komende jaren zal verder gesproken moeten worden over welke keuzes gemaakt moeten
gaan worden.

De heer Işik (PvdA) vraagt om een toezegging met betrekking tot goede financiële sturing op
projecten.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** wijst op de regeling Risicovolle projecten. Daarnaast is het belangrijk dat juist in het begin goede afspraken en prognoses gemaakt worden. GroenLinks vroeg of met het groeikader niet per definitie achter de feiten aan wordt gelopen. Zij denkt van niet omdat grofmazig voorspeld kan worden wat het groeikader kan doen. Ook wordt verder vooruit gedacht dan het groeikader. Het CDA vroeg hoe voor een en ander wordt gespaard. In het MPB zit al een bedrag en dit zal zeker helemaal nodig zijn en is waarschijnlijk niet genoeg. Bij de voorjaarsnota zal een investeringsstrategie komen. Ten slotte zal archeologie uiteraard goed worden meegenomen.

10 Ring Utrecht

15 Hierover is gesproken met de Rijksoverheid zowel ambtelijk als bestuurlijk. Er zijn afspraken gemaakt over hoe het proces eruit gaat zien. Er zal worden begonnen met een plan van aanpak en in de loop van het jaar ontstaat dan hopelijk een wat scherper beeld over wat het regionale alternatief behelst. Het is de bedoeling dat drie dingen worden gedaan. Ten eerste dient de bak, de bak te blijven. Ten tweede dient bekeken te worden waar het openbaar vervoerwiel ligt ten opzichte van het snelwegtracé en ten derde dient bekeken te worden wat maximaal gedaan kan worden voor de gebiedsontwikkelingen.

20 Vervolgens gaat de wethouder in op het proces. Er wordt geprobeerd om zo snel mogelijk voort te gaan. Het tijdspad is onderdeel van het plan van aanpak maar haar beeld is dat bij de BO-MIRT in het najaar, op hoofdlijnen besproken kan worden wat er in het alternatief zit. D66 vroeg of het tracébesluit van tafel kan en of met een motie meer snelheid en kracht bijgezet kan worden. De wethouder denkt dat het ministerie terughoudend zal zijn om het tracébesluit van tafel te halen en denkt niet dat een motie ter aanmoediging nodig is. Het goede gesprek wordt gevoerd met de Provincie en het ministerie. De VVD vroeg hoe samengewerkt wordt in de regio. Er is altijd in gesprek met Rijkswaterstaat een overlegtafel geweest die de bestuurlijke stuurgroep Ring Utrecht heette. De wethouder denkt dat dit ook de eerste overlegtafel is in dit traject. De aanliggende gemeenten zitten daaraan en daarnaast wordt een en ander ook besproken met andere gemeenten aan vaste overlegtafels als de U16 en het UVVB. D66 en de PvdD vroegen of het overleg en de samenwerking gezocht kan worden met actieve bewoners zoals de Kerngroep Ring. Ambtelijk zijn er al gesprekken met de kerngroep gevoerd en uiteraard wordt deze kerngroep verder betrokken en dit geldt ook voor andere mensen die hun vinger opsteken. Voorts is gevraagd of wordt getoetst op gelijkwaardigheid. Dit een belangrijke vraag waar in de loop van het jaar het gesprek met het ministerie over gevoerd moet worden. Er zal geprobeerd worden om een en ander zo goed mogelijk te motiveren.

De heer Schipper (SP) vraagt of in de eerste gesprekken al aan de orde is gekomen, wat het verband is tussen de aanpak van de A27 en de ontsluiting van Rijnenburg.

40 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat een en ander toekomst vast moet zijn. Het alternatief moet de toekomst in kunnen. Dan het kopje inhoud. De VVD en D66 hebben gevraagd of het alternatief iets kan betekenen voor de NRU. Dit zal in verband met elkaar bekeken worden. Een eerste inventarisatie op het niveau van een bierviltje, laat zien dat er vrij weinig interactie is. D66 vroeg ook of de wisselwerking met verstedelijking wordt meegenomen. Dit is de bedoeling en die partij vroeg ook of er extra kansen worden gezien voor vergroening. Als het doorbreken van barrières een van de verbeteringen is in het alternatief, dan is dit waarschijnlijk ook een oplossing voor recreatie en groene verbindingen. De VVD vroeg hoe gekeken wordt naar het dak op de bak. Dit is een interessante vraag. Iets van een dak ergens, zou heel aantrekkelijk kunnen zijn omdat het de barrièrewerking op kan lossen. D66 heeft gevraagd of het een idee is om trajectcontroles in te voeren en de VVD vroeg wat het effect is van een maximum snelheid van 80 kilometer per uur. Lagere snelheden zorgen voor een efficiëntere benutting van het asfalt. Dit is een voordeel. Een trajectcontrole kan ervoor zorgen dat mensen gelijkmatiger rijden en ook dit is efficiënt. De snelheid rond de 80 kilometer per uur is ongeveer het optimum. Er is ook gevraagd naar geluidsschermen en geluidssarm asfalt. Als opnieuw geasfalteerd wordt, dient dit zo geluidssarm mogelijk te zijn. Geluidsschermen zouden ook fijn zijn. Een alternatief dient zo geluidsluw mogelijk te zijn. De VVD vroeg of de parallelstructuur van de A12 doorgetrokken kan worden. De wethouder geeft aan dat er nog geen plaatjes zijn getekend. Student&Starter vroeg of iets gedaan kan worden met de fiets. Dit is een van de oplossingen. Tot slot vroeg D66 nog of door wordt gegaan met de Mythylbrug. Hier zal mee doorgedaan worden.

5 **Wethouder Verschuure** gaat in op de vraag of infrastructuur een onderdeel is van de ontwerpstudie Rijnenburg. Deze heeft de commissie gisteren ontvangen en hierin is te zien dat er potentiële routes in staan en dat op basis daarvan de inrichting is gedaan. Er is ook gevraagd of het toevoegen van woningen belangrijk is als methodiek voor de vervoersmodaliteiten. Meer
10 woningen en meer arbeidsplaatsen langs de verkeersroute verhogen de vervoerswaarde. Dit kan betekenen dat het ontwikkelen van een vervoersmodaliteit van bus naar metro wel of niet mogelijk is. Voor het Sciencepark, Lunetten Koningsweg en Papendorp lijken de eerste berekeningen erop te wijzen dat de vervoerswaardes voldoende zijn om lightrail mogelijk te maken. De VVD heeft gevraagd of woningbouw in Rijnenburg onderdeel is van het plan dat met de regio uitgewerkt gaat worden. Rijnenburg is een van de zoekmogelijkheden en het is in het nader onderzoek logisch om te kijken wat gedaan kan worden richting Rijnenburg. Ten slotte is gesteld dat bij een hoog stedelijke wijk, een hoog stedelijke ontsluiting hoort. Dit beaamt de wethouder.

Gemiste vragen

15 **Mevrouw Schilderman** (D66) vraagt of knooppunt Westraven wordt gezien als overstaplocatie of ontwikkellocatie. Verder is de wethouder ingegaan op haar vraag over de Risicoregeling Projecten maar zij had ook gevraagd of het handig is om de routekaart met de raad te delen.

20 **De heer De Pagter** (VVD) heeft gevraagd of het college meent, dat er een dak kan komen op de bak, als de bak gehouden wordt zoals die is. Verder vraagt hij wat de 80-kilometer per uur deal precies inhoudt en wat dit betekent voor het verkeersmodel en het gebruik van het stedelijk verkeersnet.

25 **De heer Daniëls** (PVV) constateert dat met de plannen de looptijden, loopafstanden en aantal overstappen nadeliger worden in een aantal wijken. Ook wordt een en ander duurder. Hoe past dit bij de openbaar vervoer ambities van het college?

De heer Işik (PvdA) heeft gevraagd hoe tot de prioritering wordt gekomen.

30 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat voor Westraven beide opties worden onderzocht. Vooralsnog wordt ervan uit gegaan dat de hele A12-zone ontwikkeld wordt.

35 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt met betrekking tot de routekaart, dat zij de heer De Pagter een brief heeft toegezegd met daarin een aantal aantallen. Hierin kunnen ook verschillende processen wat toegelicht worden. Het is wel zo, dat een en ander nog in beweging is. De vraag van de heer De Pagter over het dak heeft zij al beantwoord. Er dient gekeken te worden wat er civieltechnisch kan. De vraag over de 80-kilometer heeft zij ook beantwoord. Een lagere snelheid helpt in de benutting van het asfalt en is de optimale snelheid. Verder zal het hele alternatief doorgerekend moeten worden. De vraag van de PVV heeft zij ook al beantwoord. Onder de streep
40 komen er meer ov-reizigers en op macroniveau ervaren mensen een en ander als een verbetering. Daarbij wordt juist gedacht vanuit loopafstanden. De heer Işik vroeg hoe tot prioritering wordt gekomen. Met dit raadsvoorstel wordt een eerste richtinggevende stap gezet en in de beslispunten zit een volgordelijkheid. Tegelijkertijd gaat de gemeente er niet in haar eentje over.

Tweede termijn

45 **Mevrouw Schilderman** (D66) denkt aan vier voorstellen richting de raad. Ten eerste een met betrekking tot de fiets, ten tweede een over het verder onderzoeken van de mobiliteitsoplossing richting Rijnenburg, ten derde een over de invulling van Westraven en ten vierde een over de volgordelijkheid.

50 **De heer Işik** (PvdA) geeft aan dat de PvdA de Papendorplijn wil doortrekken naar Rijnenburg en dat de ontsluiting van de wijken belangrijk is. Verder heeft het college niets gezegd over de risico's. Over deze zaken zullen moties en amendementen komen.

55 **De heer De Pagter** (VVD) zegt dat de VVD met voorstellen zal komen met betrekking tot Rijnenburg.

60 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) zegt dat zij zich afvraagt of nu eerst de busbaan wordt neergelegd voordat er een tram komt. Hier zal iets mee gedaan worden richting de raad.

5 **De heer Koppelaar** (Student&Starter) zegt dat hij blij is ambitie te horen bij het college met betrekking tot de schaa sprong. Tegelijkertijd is het jammer dat de wethouder nog vaag blijft over de koppeling tussen het tegengaan van de verbreding van de A27 enerzijds en de ontsluiting van Rijnenburg anderzijds. Hij houdt zich aanbevolen om mee te kijken met voorstellen. Ten aanzien van het opnemen van de fiets in de plannen nodigt hij mevrouw Schilderman van harte uit om aan te haken bij Student&Starter en de ChristenUnie.

10 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat het CDA wil dat er een goede ov-bereikbaarheid komt voor Rijnenburg. Hiervoor zal een voorstel komen. Verder gaat zij nadenken over de volgorde in relatie tot de binnenstadsas en de Waterlinielijn. Tot slot kijkt zij graag mee met D66 en GroenLinks op het punt van de tussentijdse oplossing met bussen.

15 **De heer Schipper** (SP) zegt dat de SP iets wil doen met de koppeling tussen de aanpak van de A27 en de ontsluiting Rijnenburg.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat rondom Rijnenburg vervoerskundig rekenwerk heeft plaatsgevonden. Hierbij is gerekend met het getal van 25.000 woningen in Rijnenburg. Mevrouw Schilderman stelt voor te rekenen met een ander getal. Verder is het de bedoeling om een inpassingsstudie te doen.

De heer Işik (PvdA) zegt dat de wethouder niets heeft gezegd over de risico's.

25 **Wethouder Van Hooijdonk** denkt dat een en ander in twee fases bezien moet worden. Op dit moment zit men nog niet in een projectfase. Er is nog geen investeringsbeslissing genomen en er is nog geen project gestart. Er wordt nu gewerkt aan kaderstelling met de raad en ondertussen vinden gesprekken plaats tussen de Rijksoverheid en de Provincie om ervoor te zorgen dat er een project kan komen. Het risico van deze fase is, dat er te weinig wordt binnengehaald of juist de verkeerde dingen. Op het moment dat een project wordt gestart, zal er sprake zijn van projectmatige risico's. Hier is een mooie regeling voor gemaakt. In de raad dienen dan gesprekken plaats te vinden en een risicoparagraaf hoort daarbij.

Wethouder Verschuure geeft aan dat de ontwikkeling van Westraven onderzocht zal worden.

35 **De voorzitter** herhaalt de toezegging. Wethouder Van Hooijdonk komt voor de raadsbehandeling met een brief.

40 **De voorzitter** constateert dat dit agendapunt als B-punt naar de raad van 10 maart gaat en dat een uur besprekingsduur gereserveerd zal worden. Hij schorst de vergadering voor vijf minuten.

8. Initiatiefvoorstel Utrecht Onbeperkt Toegankelijk - Raadsleden De Pagter en Gilissen

45 **De voorzitter** constateert dat dit de voortzetting van de bespreking op 4 maart is. Het voorstel is aangepast en de reactie van het college is aan de agenda toegevoegd. Hij geeft allereerst een van de indieners het woord.

50 **De heer Gilissen** (VVD) licht kort toe wat is aangepast. De commissie heeft afgelopen maandag een brief ontvangen waarin wordt ingegaan op de opmerkingen van het college. De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de raad zich uitspreekt over de wenselijkheid van de toegankelijkheidsnorm als het gaat om de toegankelijkheid van de openbare ruimte (beslispunt 1). Het zou goed zijn als er een apart regime voor de binnenstad opgenomen zou worden met betrekking tot uitstallingen (beslispunt 2). Eventueel kan een en ander via een strekt ter vervanging worden aangepast. Voor de beslispunten 3 en 4 over de algemene dagelijkse verordening is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VIG. De mogelijkheid voor 55 beleidsregels is vervallen omdat er een algemene mogelijkheid is om die toe te passen. Verder is de toelichting in het artikel verder verduidelijkt. Tot slot de pilot Handhaving. Het college stelt voor om aansluiting te zoeken bij de module Fietsparkeren. Tegelijkertijd staat dit niet in de weg om te starten met de pilot rondom het stationsgebied. Dit punt wordt daarom gehandhaafd.

5 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) complimenteert de indieners. De fractie is positief over de aanpassingen. De tekst van beslispoint 1 vindt de fractie nu alleen wat vager dan de vorige keer. Er is dan ook geen reden om dit beslispoint vast te gaan leggen. Met de beslispointen 2 tot en met 4 kan de fractie leven en met betrekking tot beslispoint 5 vraagt de fractie zich af of een pilot bij het Jaarbeursplein handig is qua plek.

10 **Mevrouw Schilderman** (D66) sluit aan bij de complimenten van de heer Wijmenga. Vervolgens merkt zij op, dat in de openbare ruimte de auto meer dan de helft van de ruimte inneemt. De focus van het voorstel dient daarom te worden aangepast. Er dient gekeken te worden naar datgene wat de toegankelijkheid het meeste remt namelijk het gegeven dat de helft van de openbare ruimte ingenomen wordt door de auto. In het eerste beslispoint dient daarom opgenomen te worden, dat als er spanning is over of de anderhalve meter gehaald kan worden, dat er eerst gekeken moet worden naar of geparkeerde auto's weggehaald kunnen worden. Ten tweede dient de plek voor auto's om te rijden te worden ingeperkt en ten derde dient pas gekeken te worden naar uitstallingen, fietsen of het groen. Hoe kijken de wethouder en de indieners hiernaar? D66 zal hieromtrent met een amendement komen. Verder is het belangrijk dat het daadwerkelijk gaat om toegankelijkheid en niet om het streven naar een bepaalde afstand. Het betrekken van ervaringsdeskundigen zou daarom standaard werkwijze moeten zijn bij een grote herinrichting. Ten aanzien van beslispoint 5 merkt de fractie op, dat binnenkort gesproken zal worden over de fietshandhaving. Misschien is er een meer logisch moment mogelijk.

25 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) sluit aan bij de opmerking van de ChristenUnie met betrekking tot beslispoint 1. Het is de vraag of een en ander nog nodig is omdat het opgenomen is in het handboek. Zij sluit ook aan bij de opmerking van D66 over de ruimte die auto's innemen. Dan de pilot voor het handhaven op hinderlijk gestalde fietsen bij het Jaarbeursplein. Een discussie over dit onderwerp kan beter worden gevoerd bij het gesprek over de module fiets parkeren. Er kan dan ook bekeken worden hoe dit moet worden gefinancierd. Op dit moment ziet de fractie geen meerwaarde in het voorstel.

30 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) dankt de initiatiefnemers voor het voorstel. Het CDA deelt alleen het middel niet echt. Het voorstel wil opnieuw een norm opleggen maar de fractie ziet liever maatwerk in de praktijk. Met betrekking tot maximaal een meter vanaf de gevel voor uitstallingen merkt het CDA op, dat soms een en ander wel kan samengaan als winkeliers hun uitstallingen verderop uitstellen zodat langs de gevel een vrije doorloop wordt gehouden. Dit is ook een punt dat Solgu heeft aangegeven.

40 **Mevrouw Schilderman** (D66) merkt op dat in het APV-artikel staat, dat het in de toelichting alleen gaat over groen maar dat het in de algemene tekst lijkt te gaan over andere dingen. Kunnen de initiatiefnemers aangeven hoe zij een en ander hebben bedoeld en kan de wethouder aangeven of met het APV-artikel alleen het groen wordt veranderd of dat het ook gaat over allerlei andere dingen?

45 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) geeft aan dat het CDA voor zelfbeheerinitiatieven is. Het is onnodig als die op voorhand op gespannen voet met een en ander worden gezet. Verder ziet het CDA de toegevoegde waarde van het inzetten van ervaringsdeskundigen en buurtschouwen en tot slot dient de Slim meldenapp snel verbeterd te worden.

50 **De heer Van Heuven** (PvdD) zegt dat de PvdD een toegankelijk Utrecht van groot belang vindt. Complimenten voor de initiatiefnemers. De partij ziet ook een aantal problemen. De initiatiefnemers stellen voor het beleid gelijk te trekken en het gedogen van uitstallingen binnen de singels te gaan legaliseren. De binnenstad kampt alleen al met veel drukte. De uitstallingen staan juist in de weg en belemmeren de toegankelijkheid. Dit punt dient dan ook uit het voorstel te verdwijnen. Met betrekking tot de proef aan de Jaarbeurszijde merkt de fractie op, dat zolang de gemeentelijke stallingen 24 uur per dag geld kosten en alleen toegankelijk zijn voor mensen met een pasje en ID-gegevens, dat fietsen in de buurt niet verwijderd moeten worden. Zijn de initiatiefnemers en anders de wethouder bereid om de fietsenstalling aan de Jaarbeurszijde, als de pilot wordt uitgevoerd, onbeperkt toegankelijk te maken? Ten aanzien van het groen merkt de PvdD op, dat dit vrij snel in het zicht zou staan. Het is uiteraard een probleem als groen het verkeer belemmert maar het zou ook zicht in het algemeen belemmeren. Waarom is het ontnemen

van zicht zo een probleem? Tot slot is het voorstel vrij negatief over fietsen en groen en worden auto's aan de andere kant helemaal niet genoemd. Het voorstel is hierdoor uit balans.

5 **De heer Schipper** (SP) merkt op de opmerkingen van de heer Wijmega terecht te vinden en ook de opmerking van mevrouw Zwinkels over het Solgu-advies. Verder staat op bladzijde 12 van de strekt ter vervanging initiatiefvoorstel over de reactie van de Fietsersbond, dat 'mede daarom in beslispunt 3 een en ander is opgenomen over het duidelijk plaatsen van fietsenstallingen naast de vrije doorgang'. Hij heeft dit niet kunnen vinden.

10 **Mevrouw Van Ophem** (Student&Starter) dankt de initiatiefnemers voor het voorstel. Student&Starter kan zich het meest vinden hetgeen GroenLinks heeft gezegd en die partij sloot ook weer aan bij de bijdragen van de ChristenUnie en D66. Voorts sluit de fractie aan bij het punt over de ervaringsdeskundigen.

15 **De heer Isik** (PvdA) geeft complimenten aan de initiatiefnemers. De PvdA zet vraagtekens bij de norm van 1,5m en vraagt of auto's weggehaald kunnen worden als niet wordt voldaan aan die norm. Ten aanzien van de handhaving zet de fractie vraagtekens bij de capaciteit en de urgentie.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** gaat in op de ervaringsdeskundigen. Zij verwijst naar het technische voorportaal bij inrichtingen: de BING. Die stukken hiervan krijgt de Solgu altijd en Solgu is ook uitgenodigd om aan te schuiven maar krijgt dit niet bemenst. Ten aanzien van het amendement van D66 merkt de wethouder op, dat er veel belangen zijn en dat de fatsoenlijke stoep er een van is. Het is alleen steeds een puzzel om uit te zoeken wat er voorrang krijgt. Verder wil het college binnenkort de laatste parkeermodules naar de commissie sturen. Hierin zal worden voorgesteld om onder voorwaarden te gaan handhaven op hinderlijk gestalde fietsen. Het gaat hierbij dan met name om het stationsgebied.

30 **De heer Wijmega** (ChristenUnie) vraagt of het handhaven op hinderlijk gestalde voertuigen van flitsbezorgers ook in deze aanpak zit.

De heer Van Dalen (VVD) constateert dat hetgeen de wethouder zegt, is wat de VVD voorstelt.

35 **Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat een en ander in het voorstel van het college geabstraheerd wordt. Op het moment dat er ruimtelijke problemen zijn en er is objectief gemeten genoeg stallingsruimte, dan wordt overgegaan tot het handhaven op hinderlijk gestalde fietsen. Dit betreft dan ook een permanent arrangement en niet een pilot. De vraag van de heer Wijmega gaat over transportfietsen. De wethouder heeft het antwoord daarop niet paraat. Het kan zijn dat er dan ook nog iets bijzonders aan de hand is met de vergunning van een bedrijf maar verder loopt een en ander met elkaar op.

De heer Van Dalen (VVD) vraagt of de wethouder geen meerwaarde ziet in een pilot.

45 **Wethouder Van Hooijdonk** merkt op dat als binnen een paar weken met een beleidslijn wordt gekomen, dat een pilot niet meer zo zinvol is.

De heer Wijmega (ChristenUnie) zegt dat de fractie het waardeert als bij de aanpak van hinderlijk gestalde fietsen er ook aandacht is voor de bedrijfsmiddelen in de openbare ruimte.

50 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dit in overweging te nemen. De PvdD wil de Jaarbeursstalling onbepaald gratis maken. Dit is een mooi aanbod maar de stallingen doen op dit moment ook al een schitterend aanbod: de eerste 24 uur gratis. Daarnaast is het geen recht om gratis ergens langdurig je fiets te mogen stallen. Dan de vraag of particulieren worden aangesproken op hun snoeibeleid. Dit gebeurt inderdaad.

55 **De heer Gilissen** (VVD) gaat in op de vraag van de heer Wijmega over de meerwaarde van het formuleren van de norm. Toegankelijkheid is te vaak het sluitstuk bij inrichtingsvraagstukken in de openbare ruimte. Het klopt inderdaad dat een en ander staat in het handboek Openbare ruimte maar in de praktijk blijkt dat een en ander vaak niet lukt. Er moet dan een weging worden gemaakt

en de initiatiefnemers denken dat het meerwaarde heeft als de raad zich uitspreekt over de wenselijkheid van een toegankelijkheidsnorm. Met betrekking tot de ervaringsdeskundigen merkt hij op, dat organisaties als Solgu en kritische bewoners betrokken moeten worden bij het herinrichtingsvraagstuk. In de strekt ter vervanging zal dit punt expliciet worden gemarkeerd. Vervolgens het vraagstuk rondom de APV en het overhangend groen. Het zicht dient gezien te worden als zicht dat wordt belemmerd op verkeerroutes. Het CDA vindt maatwerk belangrijk en dat vinden de initiatiefnemers ook en dit kan het resultaat zijn van het hebben van een norm. Toegankelijkheid dient op een te staan bij een herinrichting.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt wat de toegevoegde waarde is op hetgeen in het handboek Openbare ruimte staat.

De heer Gilissen (VVD) denkt dat er een andere discussie ontstaat als toegankelijkheid als uitgangspunt van het beleid wordt verankerd.

Mevrouw Schilderman (D66) vraagt of de wethouder ook vindt dat het verankeren dit effect kan hebben.

De heer Gilissen (VVD) gaat in op de uitstallingen zelf. Het punt van Solgu was dat er voorspelbaarheid moet komen als het gaat om uitstallingen. De initiatiefnemers hebben dit opgevat als oproep tot gelijkvormigheid. In de strekt ter vervanging zal helderder geformuleerd worden wat de doelstellingen zijn van de uitstallingen en het punt van Solgu zal daarin worden betrokken.

De heer Van Heuven (PvdD) vraagt of het een optie is om een verschil te maken tussen de rest van de stad en de binnenstad. Voor de binnenstad kan dan een streep worden gezet door het gedoogbeleid.

De heer Gilissen (VVD) antwoordt dit lastig te vinden omdat er in de binnenstad genoeg plekken zijn waar een en ander wel kan. Per gebied kan gekeken worden wat er kan.

De heer De Pagter (VVD) gaat in op het technische punt van de SP over de pilot. Het betreft een verwijzing naar het oude beslispunt 3. Deze had verwijderd moeten worden en in de strekt ter vervanging zal dit worden hersteld. Dan de aanleiding. De initiatiefnemers wilden kijken naar het voor voetgangers gereserveerde deel van de weg. Daarbij zijn stoepen plekken waar auto's niet mogen komen. Verder dient bij herinrichting rekening gehouden te worden met allerlei aspecten. Er kan dan ook worden gekeken naar de ruimte voor autoparkeerplaatsen. Het is wel van belang dat er een alternatief wordt geboden voor de auto's. De initiatiefnemers zijn benieuwd naar het voorstel van D66. Tot slot de pilot. Er is goed naar de cijfers gekeken en naar waar genoeg ruimte is voor stallingen. Bij het Jaarbeursplein is juist voldoende stallingsruimte en zijn al jaren klachten over fietsen die verkeerd worden gestald. Vanuit deze optiek is voor deze plek gekozen. De pilot gaat niet ten koste van handhaving op andere plekken en kan vooruitlopend op de module fiets parkeren worden uitgevoerd.

Gemiste vragen

De voorzitter constateert dat mevrouw Schilderman een vraag had voor het college.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat mevrouw Schilderman vroeg of het artikel hetzelfde wordt gelezen. Volgens haar is er nu eensgezindheid over. De heer Gilissen zegt nu ook dat dit nog wat aangescherpt moet worden.

Tweede termijn

De voorzitter constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Dit agendapunt gaat als B-punt naar de raad.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) merkt op dat de initiatiefnemers hebben aangegeven met een strekt ter vervanging te komen. Komt deze voor de raad van 10 maart?

De heer Gilissen (VVD) zegt dat de strekt ter vervanging volgende week maandag komt.

De voorzitter concludeert dat 30 minuten bespreekijd wordt gereserveerd.

De voorzitter schorst de vergadering om 16.55 uur.

5 Verslag openbare avondvergadering commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte

Datum 24 februari 2022
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Wanda Walkate (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, G. te Hoonte, de wethouders L. van Hoojdonk, de heer K. Diepeveen, de leden, de mevrouw H. de Boer (GroenLinks), de heer M. de Pagter (VVD), de heer D. Harris (SP), de heer B. Isik (PvdA), de heer R. Peters (D66), mevrouw J. van Ophem (Student&Starter), mevrouw L. Snippe (PvdD), de heer H. Stellinga (CDA)

1. Opening

De voorzitter, de heer Te Hoonte heropent de vergadering om 20.00 uur.

9. Raadsvoorstel Een permanent regime voor het voetgangersgebied binnenstad

De heer **De Pagter** (VVD) kan zich voor een groot deel vinden in het huidige voorstel. De fractie maakt zich zorgen over de eenduidigheid van het voetgangersgebied. Het voetgangersgebied bij de Schoutenstraat krijgt een status aparte, omdat daar fietsers mogen komen om naar de fietsenstalling onder het stadhuis te gaan. Die zou prima bereikbaar zijn via de Slachtstraat. Hij vraagt de wethouder om te bekijken of de bereikbaarheid via die route kan worden gerealiseerd. Dan is er eenduidigheid in het hele voetgangersgebied, zodat er bij de Neude en Schoutenstraat geen aparte situatie is en er aparte borden moeten worden neergezet. Verder alle complimenten voor het voorstel.

Mevrouw **De Boer** (GL) is blij met het huidige voorstel. Haar fractie kan het voorstel dan ook steunen. Een aantal winkeliers maakt zich zorgen dat er in een aantal straten niet mag worden gefietst tussen 12 uur en 18.00 uur. Zij heeft daar begrip voor. Daarom vindt haar fractie het goed dat er in het voorstel een evaluatie is opgenomen. Als er problemen zijn, dan zal het met betrokkenen worden opgelost.

De heer **Harris** (SP) vraagt waarom de Boterstraat is aangewezen als een deel van het voetgangersgebied. Is het college bereid om de Boterstraat niet als zodanig aan te wijzen, als de bewoners dat niet willen? De fractie vindt het niet nodig dat de Boterstraat een voetgangersgebied is. Als de bewoners dat prettig vinden, dan zal de fractie hiermee instemmen.

De heer **Peters** (D66) vraagt of de SP ook wil dat in de Lange Elisabethstraat mag worden gefietst of met de auto mag worden gereden, indien de bewoners dat willen.

5 De heer **Harris** (SP) vindt dit een ander geval, omdat die straat drukker is dan de Boterstraat. Moeten mensen die in de basisregistratie van de gemeente staan en een aantoonbare beperking hebben, zelf een ontheffing aanvragen, omdat zij daarvoor in aanmerking komen of neemt de gemeente zelf contact met hen op? De fractie weet niet of een ontheffing voor vijf opeenvolgende dagen genoeg is voor incidentele activiteiten, waarbij het gebruik van een motorvoertuig noodzakelijk is. Zijn er mogelijkheden om een langere ontheffing te krijgen? De fractie wil de veranderingen monitoren en zij wil het college aanmoedigen om vooral de bewoners en mensen die in de binnenstad werken te blijven betrekken en de meningen mee te nemen in de evaluatie. Hij wil zijn volledige steun uitspreken voor het Oekraïense volk.

10 De **voorzitter** denkt dat velen zich hierbij kunnen aansluiten op dit moment.

15 De heer **Isik** (PvdA) is blij met het voorstel, omdat de fractie blij is met de uitbreiding van het voetgangersgebied in de binnenstad dat veel drukker is geworden. Om een toegankelijke binnenstad voor iedereen te behouden, moet de positie van voetgangers worden verbeterd. Waarom zijn er venstertijden van 12 uur tot 18.00 uur? Dit wijkt af van de eerdere tijden van 10 uur tot 18.00 uur. Dat is verwarrend voor heel veel gebruikers van de openbare ruimte op drukke dagen. Waarom mag er worden gefietst op de markt op het Vredenburg. In andere steden gebeurt dat niet. Als het voetgangersgebied wordt uitgebreid, dan moet er aandacht zijn voor het fietsparkeren aan de nieuwe randen van het gebied. Ook moet er aandacht voor handhaving zijn. Dat ziet hij onvoldoende terug. Participatie is van belang. Kan de wethouder uitleggen waarom het college geen concessies heeft gedaan in het permanent regime, terwijl er veel bezwaren zijn tegen het weren van de fietsers?

20 De heer **Peters** (D66) vertolkt vanavond ook de inbreng van de ChristenUnie. De binnenstad staat onder druk. Steeds meer bezoekers weten de stad te vinden. Dat is goed voor de Utrechtse ondernemers en de economie. De keerzijde is dat de fiets, de voetganger en de auto elkaar steeds vaker tegenkomen, wat af en toe schuurt. Daarom vindt D66 de plannen om het voetgangersgebied uit te breiden heel goed. In de binnenstad en het voetgangersgebied is steeds minder ruimte voor auto's. De hele binnenstad moet goed toegankelijk blijven voor de fietser. Er moeten dan ook duidelijk hoofdadere komen van zuid naar noord en van oost naar west. De Herenroute moet dan ook worden verbeterd. Kan de wethouder dit toezeggen? De ChristenUnie steunt dit verzoek. Aan die hoofdadere moet voldoende parkeergelegenheid komen. De fietsparkeerplekken moeten per fiets toegankelijk zijn. Ook dit punt noemt hij namens de ChristenUnie. Kan de wethouder toezeggen dat alle fietsenstallingen in de binnenstad en in het voetgangersgebied per fiets toegankelijk zijn? Er moet eenduidige communicatie in en rondom de gebieden zijn. Daarover maken zijn fractie en de ChristenUnie zich zorgen. Kan de wethouder toezeggen met een duidelijk en uitgewerkt plan te komen, waarin wordt aangegeven hoe het in de communicatie en de bebording anders gaat dan nu? Er moet voor worden gezorgd dat de borden voor alle mensen te begrijpen zijn, ook voor slechtzienden. De borden moeten op een goede plek komen te staan. Overal waar je een voetgangersgebied binnenkomt, moet duidelijk zijn waar het voetgangersgebied is en waar je niet mag fietsen en hoe laat je dat niet mag.

25 De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of D66 ook denkt aan markeringen op straat.

30 De heer **Peters** (D66) antwoordt dat, indien dit werkt, markeringen moeten worden gerealiseerd. Er moet worden gezorgd dat fietsers en voetgangers elkaar niet hinderen. Op welke manier, maakt hem niet veel uit. Daarvoor ziet hij graag plannen van de wethouder. Namens de ChristenUnie vraagt hij of de inrichting van de openbare ruimte goed aansluit bij het geldende regime. Dit kan goed worden gezien in de straten rondom het stadhuis, waar de fiets straks welkom is en de auto niet meer. Wordt de inrichting van de openbare ruimte hierop aangepast?

35 Mevrouw **Van Ophem** (Student&Starter) is blij met de rode zones, waar fietsen toegestaan zal blijven. Zolang er geen alternatief is voor de noord- zuidas, is haar fractie geen voorstander van het fietsvrij maken van de Oudegracht buiten venstertijden om. Zij wil liever dat het fietsen op de Oudegracht wordt toegestaan. Die kan worden aangemerkt als voetgangersstraat waar de fiets te gast is. Utrecht wil graag een fietsstad zijn. Dat doe je door het fietsen te bemoedigen en niet door

5 het te ontmoedigen. Utrecht wil ook een tien minutenstad zijn. Hoe is dat mogelijk als een ader zeven dagen per week wordt afgeknipt? Uit de stukken blijkt dat op weekdays de fietsdrukte het grootste is, vooral in de spits. Er is wel degelijk behoefte aan het openhouden van deze routes. Zij wil dat er tijdens weekdays geen venstertijden worden gehanteerd en dat fietsen toegestaan zal blijven. Haar fractie is voor eenduidigheid en duidelijkheid onder het fietsregime. Duidelijkheid betekent voor haar niet fietsen in het weekend op de Oudegracht en tijdens weekdays wel.

10 Mevrouw **De Boer** (GL) vindt de opvatting van Student&Starter diffuus, omdat fietsen op de Oudegracht gedurende weekdays is toegestaan en in het weekend niet. Op weekdays mag niet worden gefietst op bepaalde tijden in de rest van het winkelgebied.

15 Mevrouw **Van Ophem** (Student&Starter) bedoelde het hele gebied in plaats van de Oudegracht. De venstertijden gelden in het weekend wel en op weekdays niet. Dat is gemakkelijk te onthouden en sluit aan bij de winkelsituatie.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) is blij met de eenduidigheid die het raadsvoorstel biedt. De fractie kan zich vinden in het voorliggende raadsvoorstel.

20 De heer **Stellinga** (CDA) vraagt zich af waarop de gekozen begrenzing van het voetgangersgebied is gebaseerd. Ook weet de fractie niet wat er daarna gaat gebeuren en hoe groot het voetgangersgebied in de binnenstad moet worden. Waarom moet er voor de evaluatie tot 2025 worden gewacht? Het CDA zou in een eerder stadium willen evalueren. Komen er alternatieve fietsroutes fysiek in de openbare ruimte? Komen er bordjes, waarop staat dat fietsers moeten afstappen in een bepaald gebied? Wordt er dan aangegeven dat een fietser een andere route kan kiezen?

30 Wethouder **Van Hooijdonk** kan zich vinden in de suggestie voor de Schoutenstraat van de VVD. Dat kan het beste via een amendement gebeuren, waarbij het college de VVD assisteert. De Boterstraat is al heel lang voetgangersgebied. Het zou vreemd zijn om dit terug te draaien. Bij de begrenzing van het voetgangersgebied moet worden gedacht aan het oplossen van een paar omissies, bijvoorbeeld de straatjes bij Vredenburg. Bij de Oudegracht is de drukte groter geworden en ook bij de Hamburgerbrug. De Raad heeft zich eerder uitgesproken over het autovrij worden van deze omgeving. Daarvoor is het regime aangepast, zonder het allemaal voetgangersgebied te maken. Zij weet niet hoe lang dit voorstel voor het regime geldt. Misschien kan het regime een halve eeuw mee gaan. De toekomst zal dit moeten leren. De venstertijd van 12 uur tot 18.00 uur is gebaseerd op een aantal dingen die de raad heeft meegegeven, zoals geen fietsverbod op het moment dat er geladen en gelost mag worden. Het college heeft geprobeerd alle belangen goed te wegen. De gemeente wil de fiets maximaal toegang geven. Dat heeft zij in de tijd gezocht, namelijk op een rustige periode overdag, als er nog niet veel voetgangers zijn. Van 12 uur tot 40 18.00 uur niet fietsen, kunnen mensen goed onthouden. Dat is ook een motivatie voor deze venstertijden.

45 De heer **Isik** (PvdA) merkt op dat er verschillende venstertijden voor verschillende gebieden worden gehanteerd, terwijl ze dicht bij elkaar liggen. Dat is verwarrend. Kan er een duidelijke venstertijd voor alle gebieden komen?

50 Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat het hele gebied eenzelfde venstertijd krijgt. Dat was in het regime van 2018 niet zo. Dat was een van de redenen dat het voor mensen onbegrijpelijk was. De venstertijden in het weekend overal te laten gelden, durft het college niet aan. De ontheffing voor gehandicapten gaat over een heel specifieke groep. Zij kunnen wel goed fietsen maar zij kunnen niet goed lopen. Zij zijn van harte welkom om een parkeerkaart voor gehandicapten aan te vragen en het college zal dit zo goed mogelijk communiceren. De gemeente wil de kaart niet aan iedereen verstrekken, omdat die voor een groot gedeelte van die groep niet relevant is. De ontheffing voor maximaal vijf opeenvolgende dagen wil het college zo houden. Dat wil niet zeggen 55 dat iemand die voor langere tijd een ontheffing nodig heeft die niet voor langere tijd kan aanvragen. Het is ingewikkeld om het fietsparkeren op orde te brengen, omdat de ruimte beperkt is. Binnenkort komt het college met een module Fietsparkeren, waarin een voorstel staat voor het oplossen van het tekort in de binnenstad. Nu is er een tekort van dertien duizend plekken. Ook zal er een Parkeermodule worden voorgelegd, waarin iets meer zal worden gehandhaafd op fietsen. 60 Dat kan alleen, indien er genoeg capaciteit is. De stallingen moeten fietsend te bereiken zijn. Het

is ingewikkeld om fietsers te verleiden om een route te nemen. Zij is voorzichtig om allerlei bordjes neer te zetten om een bepaalde route te kiezen.

5 De **heer Peters** (D66) vraagt wat er gedaan kan worden om van de Herenroute een volwaardige fietsroute te maken.

Wethouder **Van Hooijdonk** antwoordt dat de klinkers op de Herenroute anders zijn dan op alle andere willekeurige zijstraten van de Lange Nieuwstraat bijvoorbeeld. De klinkers zijn fietsvriendelijk en daarop kan beter worden gefietst. Die zijn een paar jaar geleden gelegd. Het is moeilijk toe te zeggen om andere klinkers neer te leggen om zichtbaar te maken dat het één route is.

De heer **Peters** (D66) denkt dan aan bebording, wat niet lelijk hoeft te zijn.

15 Wethouder **Van Hooijdonk** zegt dat er al een paar dingen zijn uitgetoet, zoals pinnen in het wegdek. Er is tot nu toe nog geen manier gevonden die echt werkt. De Lange Nieuwstraat is aangepakt. Daar liggen ook fietsvriendelijke klinkers. De Catharijnesingel wordt binnenkort aangepakt. De routes rond de binnenstad zouden hierdoor fietsvriendelijker moeten zijn. De markering op de grond waar de grens van het voetgangersgebied begint, moet vanaf het begin goed zijn. In dit voorjaar kan het college een brief aan de raad sturen, waarin staat wat er in de eerste fase van de invoering kan worden gedaan en wat de ambities voor later zijn. Wegens de financiële middelen zal hiervoor meer tijd worden genomen.

25 Mevrouw **De Boer** (GL) vraagt of er gecommuniceerd kan worden dat de Slachtstraat een logisch alternatief wordt.

Wethouder **Van Hooijdonk** probeert heldere borden te maken. Zij begrijpt dat er niet alleen gecommuniceerd moet worden waar je niet mag fietsen maar ook waar je wel mag fietsen. Dat aspect zal zij ook in de brief meenemen. Het college wil na een jaar evalueren. Vanaf het begin wil het college evalueren of het goed gaat met de venstertijden. In 2017 is er sprake geweest van veel participatie ten aanzien van het regime. Daar werd duidelijk dat de belangen zeer verschillend zijn. Nu is er meer nadruk gelegd op de eenduidigheid en het maken van keuzes. Iedereen is gehoord en het college denkt dat het aan iedereen is tegemoet gekomen. Het niet kunnen fietsen, is zo kort mogelijk gemaakt, namelijk van 12.00 uur tot 18.00 uur. Spreekster hoopt dat het college iedereen goed heeft gehoord en dat de belangen goed zijn gewogen, zodat er een evenwichtig voorstel is voorgelegd.

De heer **Isik** (PvdA) vraagt hoe de evaluatie wordt uitgevoerd.

40 Wethouder **Van Hooijdonk** heeft hiervoor nog geen uitgewerkt plan, maar vorige keer is er gebruik gemaakt van enquêtes en interviews. Ook is er met mensen van handhaving gesproken. Gegevens over onder andere de drukte worden erin meegenomen. Meldingen en klachten worden bijgehouden.

45 De heer **Isik** (PvdA) wil dat ondernemers, bewoners, voetgangers en andere groepen die belang hebben bij de openbare ruimte in de evaluatie worden meegenomen.

Wethouder **Van Hooijdonk** heeft al die groepen ook in 2018 meegenomen en ook in het Coronaregime.

50 Tweede termijn

De heer **Peters** (D66) denkt eraan om een motie in te dienen over de Herenroute, want er zijn mooiere en leuke dingen nodig.

55 De **voorzitter** constateert dat het voorstel naar de raad van 10 maart wordt gestuurd. De behandeltijd is vijftien minuten.

De wethouder heeft toegezegd dat de raad in het tweede kwartaal van 2022 een brief ontvangt over de communicatie, bebording en markering van fietsroutes rond het voetgangersgebied binnenstad.

10. Meerjaren investeringsprogramma Beheer openbare ruimte 2022-2026 en raadsbrief vernieuwd Handboek Openbare Ruimte

5 De heer **Stellinga** (CDA) ziet dit voorstel voortaan graag bij de voorjaarsnota tegemoet. Een deel van 2022 is nu al in uitvoering. Het gaat hier om een grote impact en om een hoop geld. De fractie vindt dat de gemeente regelmatig met andere gemeenten over dit onderwerp in gesprek moet blijven, zoals tijdens de CROW-congressen in Rotterdam en Almere. Het CDA zou graag willen dat er een bestuurlijke afweging kan plaatsvinden bij de jaarlijkse programmering van het beheer van de openbare ruimte. Er kan dan een prioritering plaatsvinden van de wenselijke investeringen. Onveilige situaties moeten direct worden aangepakt. Als er uit de stad wensen komen om de openbare ruimte aan te pakken, dan is het wenselijk dat de raad de ruimte krijgt om het specifieke project in de prioritering naar voren te halen. Ten aanzien van het Handboek ziet zijn fractie graag dat bij het uitvoeren van het beleid voor de openbare ruimte duurzaam materiaal wordt bevorderd. Er moet voor worden gewaakt dat er niet te veel wordt voorgeschreven. Er moeten wel steeds strengere normen worden gesteld, maar er moet ruimte zijn voor nieuwe ontwikkelingen en maatwerk. De fractie ziet graag dat technische updates elke twee jaar in het Handboek worden verwerkt.

20 De heer **Isik** (PvdA) mist nog een aantal belangrijke zaken. In de raadsbrief over het MJIP komt participatie niet eenmaal voor. Hoe is dat mogelijk? De fractie is benieuwd hoe participatie vorm wordt gegeven. Kan er niet worden bekeken of de bewoners bij de besluitvorming kunnen worden betrokken? Kan ook niet worden afgesproken dat zij de kleur van de stenen of de stijl van de verlichting kunnen uitkiezen? Misschien kunnen zij de raad wijzen op de onderdelen van de openbare ruimte die nog niet zijn meegenomen. Participatie houdt niet alleen in dat bewoners worden betrokken maar laat ook zien wat je ermee doet en waarom. Dat vergroot het draagvlak. De fractie wil een aanspreekpunt bij de gemeente, waarbij alle bewoners terecht kunnen. Waar wordt aangegeven in welke wijken de juiste openbare ruimte is? Worden er keuzes gemaakt om de wijken die slecht zijn als eerste aan te pakken? Het achterstallig onderhoud wordt in het MJIP genoemd, maar wat gebeurt hiermee? Wordt het achterstallig onderhoud naar voren gehaald of wordt er niets mee gedaan? Hoe gaat de gemeente met het achterstallig onderhoud van de afgelopen jaren om? Hoe wordt hiervoor de benodigde financiering gevonden?

35 Mevrouw **De Boer** (GL) is blij met de omslag van functioneel beheer naar ontwikkelend beheer en het vergroten van de horizon van één jaar naar vijf jaar. Het lijkt de fractie goed om verder vooruit te kijken en dat te doen vanuit de plannen van de gemeente voor een gebied op de middellange termijn. Het combineren van werkzaamheden scheelt in de kosten en in de overlast die bewoners ervan ondervinden. Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer over de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed bestaat het risico dat de gemeente wacht om dingen te doen tot zich een kans voordoet. Dan bestaat het risico dat er niets gebeurt. Het is goed dat de raad elk jaar bij de voorjaarsnota een update krijgt van het MJIP Openbare ruimte, waarbij de horizon een jaar opschuift. De raad kan dan zijn kaderstellende taak beter vervullen dan nu. Op welk moment krijgt de raad inzicht in de integrale aanpak, waarbij het geld uit verschillende potjes kan komen? In het MJIP zit geen financiële paragraaf met een verdeling van de herkomst van de gelden. Krijgt de raad dit voor de grotere integrale projecten te zien bij de voorjaarsnota? De toegankelijkheid en de implementatie van het VN-verdrag Handicap moet altijd worden meegenomen bij de investeringen in de openbare ruimte. Kan de wethouder toezeggen dat het verdrag als een van de uitgangspunten bij herontwikkeling, herinrichting of onderhoud zal worden meegenomen? Bij de herinrichting zouden de veiligheidsverleidingen kunnen worden meegenomen. Is het college bereid om bij een aantal concrete projecten ook met suggesties en een concrete uitwerking te

komen? Zij is blij dat het voorstel mogelijkheden biedt om het achterstallig onderhoud in te lopen, door het te combineren met andere werkzaamheden en geld uit andere potjes te halen.

5 De heer **Isik** (PvdA) vraagt of GroenLinks bereid is om de portemonnee te trekken om achterstallig onderhoud in te lopen, zodat de bewoners een prettig leven kunnen leiden.

Mevrouw **De Boer** (GL) vindt dit lastig te beantwoorden, omdat altijd moet worden bedacht waar dat extra geld vandaan moet komen. Als zich onveilige situaties voordoen, dan moet er alles aan worden gedaan om dat te verhelpen.

10

Mevrouw **Snippe** (PvdD) merkt op dat het college naar aanleiding van schriftelijke vragen van GroenLinks over epoxy in het milieu heeft toegezegd dat het toepassen van epoxy direct op de ondergrond niet langer is toegestaan uit het voorzorgsprincipe. Epoxy kan wel als specifieke coating worden toegepast voor betonconstructies in de buitenruimte. Het college gaf aan te blijven opletten dat epoxy op deze manier geen milieuproblemen geeft. Waarom kiest het college ervoor om het voorzorgsprincipe in dit geval niet te hanteren? Zijn er geen alternatieven mogelijk? Kan de wethouder toezeggen hiernaar op zoek te gaan en deze op te nemen in het Handboek Openbare Ruimte? In het Handboek staat nog niets over het voederverbod voor dieren. Haar fractie zou graag een verwijzing naar het voederverbod, zoals is opgenomen in het APV, in het Handboek terugzien. Opname van het verbod in het Handboek kan bijdragen aan de bekendheid van het voederverbod. Is de wethouder bereid om een verwijzing op te nemen in het HOR? Naar aanleiding van vragen van haar fractie over tropisch hardhout, antwoordde het college in te zetten op zo min mogelijk gebruik van tropisch hardhout en zo veel mogelijk in te zetten op hergebruik ervan, indien het toch wordt gebruikt. Dat ziet haar fractie graag terug in het HOR. Is de wethouder bereid om de gebruikte houtsoort bij de banken genoemd op pagina 94 en 95 van het Handboek te wijzigen in duurzamere alternatieven? De bank Binnenstad genoemd op pagina 97 heeft een zitting van hardhout, maar hierbij staat niet dat het gecertificeerd hardhout is. Dit type bank dient zo snel mogelijk te worden vervangen in het Handboek. Is de wethouder ook hiertoe bereid? Zo nee, waarom niet?

15

20

25

30

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) zegt dat niet al het hardhout tropisch is. Hoe weet mevrouw Snippe dat hier sprake is van tropisch hardhout? Er kan hier ook sprake zijn van Europees hardhout.

35

Mevrouw **Snippe** (PvdD) weet uit de beantwoording van de schriftelijke vragen dat tropisch hardhout wordt gebruikt. Daarom wilde zij die vragen nu stellen. Honderdduizend dieren verdrinken in waterputten. Haar fractie vindt dit zorgelijk en kwalijk. Zij wil dan ook dat het college hiervoor maatregelen neemt en die liefst in het Handboek Openbare Ruimte opneemt. Herkent en erkent de wethouder de ernst van deze problematiek? Is hij bereid om uit te laten zoeken wat er aan het probleem kan worden gedaan? Is hij ook bereid om geschikte maatregelen op te nemen in het Handboek?

40

De heer **Isik** (PvdA) vraagt hoe de gemeente erachter moet komen dat er in de waterputten dieren zijn die gered moeten worden.

45

Mevrouw **Snippe** (PvdD) zegt dat dit een bekend probleem is. Het college kan dit weten, omdat haar fractie dit probleem nu aansnijdt bijvoorbeeld. In iedere put kunnen dieren zitten, omdat zij erin vallen. Dat kan overal gebeuren. De gemeente moet voorkomen dat het gebeurt. Daarvoor moeten maatregelen worden getroffen. Ook moet ervoor worden gezorgd dat de dieren weer uit de putten kunnen komen.

50

De heer **De Pagter** (VVD) stelt namens Student&Starter enkele vragen. Hoe kan er worden bijgesteld, als projecten uit de hand lopen. Wat is de positie van de raad, indien het MJIP nu wordt

ontvangen en niet bij een voorjaarsnota? Hoe wordt bepaald welk project prioriteit krijgt? Is dat een keuze voor achterstallig onderhoud, upgraden van de buurt of een ander project? Hoe kan er worden gezorgd dat bij grote integrale projecten er een helder projectplan blijft? Is vijf jaar vooruit blikken voldoende?

5

Mevrouw **Van Dun** (D66) wil graag een aanpassing van het HOR door te verwijzen naar de nieuwste versie van de richtlijn Voetpaden voor iedereen. Er staan geen ambities in het HOR voor het plaatsen van bankjes. In het HOR staat niets over wc's en toiletten. Er staat alleen iets over een hondentoilet. Waarom staat er niets over openbare toiletten voor iedereen die in de stad is? Is er zicht op de ruimte die bomen in de oude binnenstad hebben om te groeien of om gezond te kunnen blijven?

10

De heer **Isik** (PvdA) vraagt D66 wat zij ervan vindt dat participatie maar eenmaal voorkomt in het HOR.

15

Mevrouw **Van Dun** (D66) vindt het jammer. Misschien komt het nog een keer in de HOR terecht. Zij hoort graag het antwoord van de wethouder hierover.

20

De heer **Harris** (SP) sluit zich aan bij de eerder gestelde vragen. Komt er in de voorjaarsnota voor elk van de grote onderhouds- en vervangingswerkzaamheden een uitleg of de maatschappelijke opgaven eraan gekoppeld kunnen worden? Kan het college toezeggen dat de bouw van de Mitroswoningen aan de lijst van integrale projecten in het MJIP wordt toegevoegd? Hoe haalbaar vindt het college het tijdschema in het MJIP, gezien de personeels- en capaciteitschaarste?

25

Wethouder **Diepeveen** heeft toegezegd dat een eerste proeve van het MJIP eind 2021 over 2022-2026 zou worden aangeboden. De toezegging is gedaan in februari 2021 bij de vaststelling van de nota BOR. Bij de volgende voorjaarsnota ligt er een MJIP voor de jaren 2023-2027. De volgende MJIP wordt beter. Dan wordt het een echte vijfjarenplanning. Uiteindelijk wil het college naar een tienjaren planning toe, omdat integrale projecten een lange voorbereidingstijd vragen. Het college zoekt een manier om een deel van het MJIP door de raad te laten vaststellen. De integrale projecten moeten in het MJIP zichtbaar worden gemaakt bij de voorjaarsnota. Die moeten voor de besluitvorming een plek krijgen. Hij hoopt van harte dat de duizend Mitroswoningen kunnen worden toegevoegd aan de integrale projecten. Hierin worden niet alleen de vergroening en de riolering meegenomen maar een totale herinrichting van de openbare ruimte van gevel tot gevel.

30

De heer **Isik** (PvdA) vraagt of het college aan een woningcorporatie de vraag kan stellen of die een langetermijninvestering kan doen, zodat de gemeente het onderhoud en vervanging in de openbare ruimte daaraan kan koppelen.

35

Wethouder **Diepeveen** antwoordt dat dit de bedoeling is van deze programmering die het college nu aan het invullen is. Daarbij wordt gekeken naar wat andere partijen in de stad doen. Over de meerwaardeafdracht is afgesproken dat die ook kan bestaan uit de herinrichting van de openbare ruimte. Er zijn partijen die kabels en leidingen leggen, waarbij de grond open moet. Dat kan een aanleiding zijn om daaraan allerlei andere dingen te koppelen. Er wordt niet alleen naar het werk van de gemeente gekeken maar ook wordt er naar het werk van partners gekeken.

40

De heer **Isik** (PvdA) vraagt of dit niet kan worden meegenomen in de prestatieafspraken met de corporaties.

45

Wethouder **Diepeveen** zegt dat dit ook wordt gedaan. Als er concrete projecten zijn, dan kan hij zich voorstellen dat dit een plek in de prestatieafspraken verdient. Het achterstallig onderhoud wordt naar voren gehaald. In de nota Beheer openbare ruimte is vermeld dat het achterstallig onderhoud met een omvang van 50 miljoen euro jaarlijks met 5 miljoen euro vermindert, zodat het

in tien jaar is verdwenen. Het achterstallig onderhoud ligt op schema. Het college moet zich verantwoord en aangeven waar het verantwoord is om te wachten op een betere kans. Het omgekeerde is ook van toepassing. Het selectiemechanisme wordt ontwikkeld. Daarop komt het college in het volgende MJIP terug. Participatie heeft niet op het niveau van het MJIP plaatsgevonden. Participatie vindt plaats op projectniveau. Bij integrale projecten is er altijd sprake van actieve participatie. Die vindt plaats volgens de leidraad Participatie Samen stad maken. Meepraten van burgers kan leiden tot hogere ambities, omdat mensen meer willen in hun buurt. Zij willen bij een rioleringsvervanging de kans grijpen om een grotere verbetering van de openbare ruimte te bereiken. Bij projecten is een aanspraakpunt een goede gedachte. In Overvecht is ook een omgevingsmanager aangesteld voor de actieve bewoners van het bewonersplatform. Voorlopig wil hij kijken naar de plekken waar behoefte is aan een aanspreekpunt. De huidige aanspreekpunten worden geëvalueerd. De evaluatie gaat naar de raad waar het punt geagendeerd kan worden. De gemeente gaat steeds meer over op een gebiedsgerichte ontwikkeling. De ontwikkeling zal van een technische exercitie steeds meer een publieksgerichte worden. Dan komen de wijkkaarten om de hoek kijken. Het college heeft het plan om in de verdere ontwikkeling van het MJIP met kaarten te gaan werken. Bij het nieuwe MJIP zal het college schetsen hoe een nieuw MJIP 2023-2027 zich verhoudt tot deze eerste proeve van 2022-2026 en welke stappen het denkt te gaan maken. Duurzame materialen, circulaire materialen, biodiversiteit hebben een plek gekregen in het Handboek. In de actualisatie van het Handboek zou hij willen uitgaan van de best denkbare technieken. Hij wil bekijken of voor de huidige epoxy toepassingen al voldoende alternatieven beschikbaar zijn. Ook wil hij onderzoeken of het voederverbod past in de systematiek van het Handboek. Op de opmerkingen over het hard hout van de buitenbanken wil hij schriftelijk terugkomen. Hij is bereid om zich te verdiepen in de problematiek van dieren die in waterputten vallen. Dan kan worden bekeken wat de gemeente aan die problematiek kan doen. Hierop komt hij schriftelijk terug.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vraagt of de wethouder een stadsecoloog kan opzoeken en of de gemeente een voorttrekkersrol op zich kan nemen in de problematiek van padden en andere dieren die in de put belanden.

Wethouder **Diepeveen** zal hierop terugkomen. Dat zal in maart gebeuren. Toegankelijkheid en het VN-verdrag Handicap zijn uitgangspunten binnen het Utrechtse beleid voor herinrichting van de openbare ruimte. Dat is in het Handboek richtlijn voetpaden doorvertaald. Intussen is hiervan een nieuwe versie verschenen. Hiernaar zal in het Handboek HOR verwezen worden. In de nieuwe speelvisie is inclusiviteit van speelplaatsen als beleidsuitgangspunt opgenomen. De ambitie voor de bankjes in het Handboek voldoet aan de eerder geschreven brieven over de bankjes en de inventarisatie ervan. Spreker zegt toe dat hij bekijkt of het niet noemen van de openbare toiletten een omissie is of dat er een andere verklaring is voor het feit dat die niet in het Handboek zijn opgenomen. In de maartbrief komt hij zeker op het onderwerp terug. De aandacht voor de groeiplaats van bomen is betrekkelijk nieuw. Tegenwoordig is er veel meer aandacht voor bij het planten van bomen. Bij herinrichting kunnen er stenen worden weggehaald, zodat bomen op hun bestaande plek meer groeiplaats krijgen. De planning van de inrichting van de openbare ruimte wordt inzichtelijker gemaakt, waardoor de raad meer aanknopingspunten krijgt om zaken aan de orde te stellen. Dat geldt in het bijzonder voor de integrale projecten. Als de raad vindt dat een project naar voren moet worden gehaald, dan moet er ook bereidbaarheid zijn om aan anderen uit te leggen dat een ander project een lagere prioriteit krijgt. Die keuze schaadt ook mensen en hun woonomgeving.

De **voorzitter** concludeert dat de wethouder heeft toegezegd om in maart 2022 in een brief terug te komen op de invloed van epoxy en (tropisch)hardhout in openbare ruimte. Ook komt hij terug op de openbare toiletten en vastzittende amfibieën in putten.

Hij bedankt allen voor hun bijdragen in deze commissie. Hij wenst iedereen een goede thuisreis en goede verkiezingen. Misschien ziet hij de leden van deze commissie in de nieuwe periode weer terug. Daarna sluit de spreker de vergadering.

- 5 De **voorzitter** schorst de vergadering tot 14.00 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Van Hooijdonk

zal met betrekking tot agendapunt 9. Raadsvoorstel Een permanent regime voor het voetgangersgebied binnenstad

- de commissie in Q2 2022 een brief sturen over de communicatie, bebording en markering van fietsroutes rond het voetgangersgebied binnenstad.

Wethouder Diepeveen

Zal met betrekking tot agendapunt 10. Meerjaren investeringsprogramma beheer openbare ruimte 2022-2026

- In maart 2022 bij de commissie in een brief terugkomen op de toepassing van epoxy en (tropisch) hardhout in de openbare ruimte, op openbare toiletten en op het probleem van vastzittende amfibieën in putten.